

De store skibe på Odense Kanal

I de seneste sæsoner har der desværre været en række episoder, som har givet anledning til indskærpelse af, hvordan vi som roere skal forholde os, når vi møder større skibe på Odense Kanal. Det er hensigten med dette indlæg at rydde enhver tvivl af vejen – for at øge sikkerheden på kanalen og for at sikre at manglende kendskab til reglerne ikke får tragiske konsekvenser. Indlægget bringes på bestyrelsens initiativ og er godkendt af Havnemesteren for Odense Havn.

Det forventes at indlægget læses omhyggeligt af alle aktive roere. Der henvises i øvrigt til den udgave af Søvejsreglerne, som er ophængt ved langturstavlen. Eventuelle spørgsmål kan rettes til bestyrelsen.

Uanset hvad der er passeret, kan det med sikkerhed siges at ingen, hverken vi roere eller navigatørerne om bord i de store skibe, er interesserede i at kolliderer eller skabe risiko for det.

I forbindelse med al sejlads, og dermed også vores roning, skal "De Internationale Søvejsregler" overholdes. Odense Kanal er, i Søvejsreglernes forstand, et "Snævert løb", som omtales særskilt i Søvejsreglernes regel 9, hvoraf afsnit (b) citeres:

"Et skib under 20 m i længde eller et sejlskib må ikke vanskeliggøre passagen for et skib, som kun kan sejle sikkert i et snævert løb eller farvand."

Selvom reglen ikke tilsidesætter de øvrige vige- og forholdsregler, forpligter den ubetinget en robåd til at sikre fri passage for et stort skib på kanalen.

Alle skibe, som sejler i et snævert løb, skal sejle "så nær, som det er sikkert og muligt, til farvandets ydergrænse på skibets styrbords side".

De store skibe er, pga. deres dybgang i forhold til kanalens dybde og form under vandet, tvunget til at sejle ca. midt i kanalen. Derfor er vi roere almindeligvis ikke i vejen for nogen, hvis vi holder os så langt til styrbord side, som muligt – i overensstemmelse med reglen.

I forbindelse med et sving, uanset hvilken retning robåden eller det store skib kommer fra, skal man som roer undgå at ligge i svingets yderside. For det første; hvis det store skib, af den ene eller anden årsag, mister sin evne til at styre, vil skibet fortsætte og grundstøde i kanalens yderside – man vil eventuelt forsøge at bremse skibet ved at kaste ankeret, under alle omstændigheder vil det være en risikabel situation for robåden. For det andet; hvis skibets manøvre går som planlagt, vil skibets passage forårsage kraftig turbulens i svingets yderside. Se tegninger på de følgende sider.

De store skibe på Odense Kanal

Kort sagt!

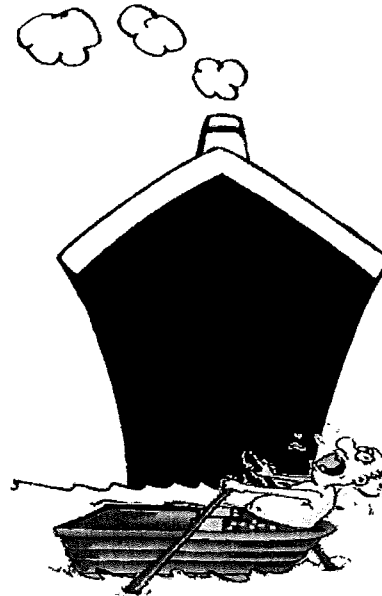
Når du møder et stort skib i forbindelse med et sving på kanalen:

- **Hvis styrbord side, for robåden, samtidig er "inderbanen" i svinget:** Fortsæt roningen og hold så lille en afstand til kanten, at der er god plads til det store skib, men at robåden samtidig ikke risikerer at blive skyllet ind på kanten af skibets bovbølge.
- **Hvis styrbord side, for robåden, samtidig er "yderbanen" i svinget:** Stop og hold en pause før svinget indtil det store skib er passeret.

Husk altid!

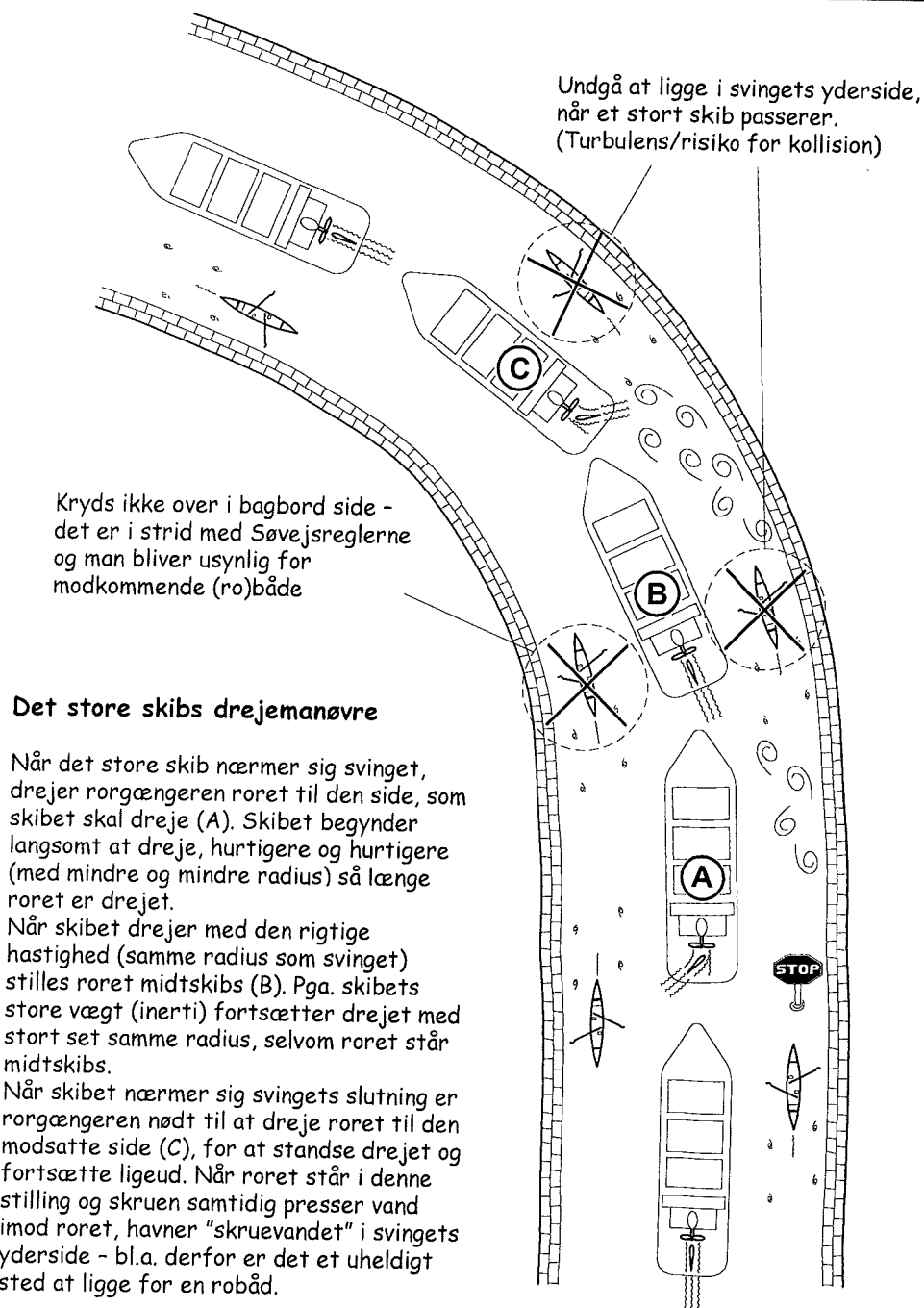
- Hold udkig, både med øjne og ører
 - I både uden styrmand – kig ofte over skulderen.
- Ro i styrbord side af kanalen
 - Kryds ikke over kanalen foran et stort skib. Selvom du gør det langt foran skibet, kan det bringe skibets styrmand i tvivl om din hensigt/ opmærksomhed.
- Vær forudseende
 - Du vil ofte kunne se et stort skibs master eller skorsten inden det kommer frem bag et sving.
 - Kan du ikke se skibets styrehus, kan styrmanden heller ikke se dig. Der er ikke noget krav til at de store skibe skal have en bemanded udkigspost i stævnen under normale sigtbarhedsforhold.
- Det er god tone at vise hensyn til hinanden på vandet.
 - 25 m er god plads for en robåd – set fra styrehuset på stort skib er det meget tæt på.

Alle roere ønskes
en god og sikker
rosæson på
Odense Kanal

Henrik Isling Jørgensen
Odense Roklub, april 2008

De store skibe på Odense Kanal

Undgå at ligge i svingets yderside, når et stort skib passerer. (Turbulens/risiko for kollision)

Kryds ikke over i bagbord side - det er i strid med Søvejsreglerne og man bliver usynlig for modkommende (ro)både

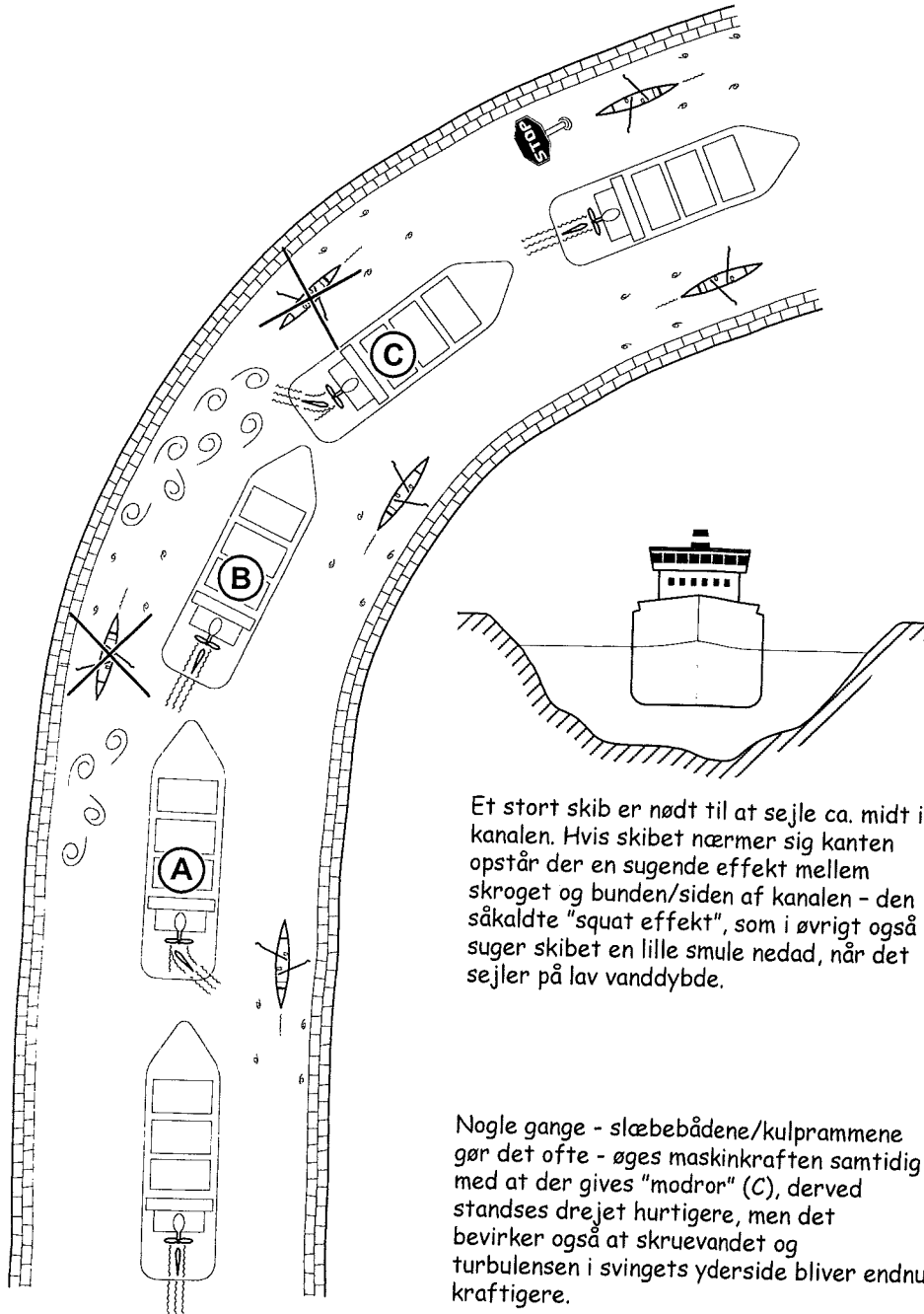
Det store skibs drejemanøvre

Når det store skib nærmer sig svinget, drejer roergængereren roret til den side, som skibet skal dreje (A). Skibet begynder langsomt at dreje, hurtigere og hurtigere (med mindre og mindre radius) så længe roret er drejet.

Når skibet drejer med den rigtige hastighed (samme radius som svinget) stilles roret midtskibs (B). Pga. skibets store vægt (inerti) fortsætter drejet med stort set samme radius, selvom roret står midtskibs.

Når skibet nærmer sig svingets slutning er roergængereren nødt til at dreje roret til den modsatte side (C), for at standse drejet og fortsætte ligeud. Når roret står i denne stilling og skruen samtidig presser vand imod roret, havner "skruevandet" i svingets yderside - bl.a. derfor er det et uheldigt sted at ligge for en robåd.

De store skibe på Odense Kanal

Et stort skib er nødt til at sejle ca. midt i kanalen. Hvis skibet nærmer sig kanten opstår der en sugende effekt mellem skroget og bunden/siden af kanalen - den såkaldte "squat effekt", som i øvrigt også suger skibet en lille smule nedad, når det sejler på lav vanddybde.

Nogle gange - slæbebådene/kulprammene gør det ofte - øges maskinkraften samtidig med at der gives "modror" (C), derved standses drejet hurtigere, men det bevirker også at skruevandet og turbulensen i svingets yderside bliver endnu kraftigere.